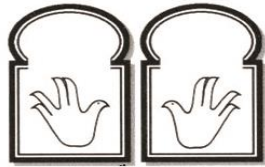


שכולם

בעזרת השם



שערי



עלון שבועי לעילוי זשבת שכולם טוויל הכהן בן בתיה ז"ל

עלון 986

כ"א אלול תשע"ט

פרשת כי תבוא

על הפרשה

נקודה פנימית

"בְּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ וּבְרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתְךָ". [דברים כח, ו]

שתהא יציאה כביאה

על פי הפשט הפסוק שלנו מדבר על ברכה בכניסתך אל ביתך וביציאתך משם.

וניתן להאיר שכדאי לאדם להשתדל מאוד בזמנים בהם הוא בא הביתה ובזמנים שהוא יוצא מהבית, להיות בבחינת "ברוך", להאיר פנים בכניסתו וביציאתו. להשרות אוירה נחמדה ונעימה כשבני הבית יוצאים וכשהם נכנסים. גם אם יש לך הערות בכניסתך לבית, נצור אותם בליבך לפחות 10 דקות, כדי לתת אוירה נעימה בכניסתך, וכדי שבני הבית יהיו שמחים שחזרת. ואגב, יתכן שאחרי 10 דקות תשכח להעיר, ואולי זה כבר לא יהיה חשוב בעיניך כמו שהיה חשוב בדקה הראשונה שנכנסת, ובכל מקרה הרווח הוא של כולכם.

אך יש בחינה נוספת הרמוזה בפסוק - ברוך תהיה בכניסתך לעולם וביציאתך ממנו.

אמרו רבותינו [בבא מציעא קז, א] "ברוך אתה בבואך וברוך אתה בצאתך **שתהא יציאתך מן העולם כביאתך לעולם מה ביאתך לעולם בלא חטא אף יציאתך מן העולם בלא חטא**".

כשנשלחנו לעולם הזה, נשלחנו כדי למטרה מסוימת, וכדי למלא ייעוד מסוים. לכל אחד ואחד תפקיד משלו, אשר הוא ורק הוא יוכל להשלימו ולתקנו. אך מעבר לתיקון האישי והפרטי, ניתן לומר שבאופן כללי יש לנו שני תפקידים בעולם:

- א. **סוד מרע** - צריכים אנו לשמור על הנשמה, שלא נלכדך אותה בחטא. הנשמה שקיבלנו טהורה היא, ועלינו לשמור עליה מכל משמר, שלא נטנף אותה בדברים שאינם ראויים, במחשבה, בדיבור או במעשה.
- ב. **עשה טוב** - צריכים אנו להוסיף כח ותעצומות לנשמה, ע"י קיום מצוות ושכלול המידות הטובה ולברכה. ע"י קיום המצוות בפועל, ובדרך הראויה זוכים להשלים את הנשמה ולקשט אותה, במעלות ובאורות עליונים (מעבר לשכר שתקבל בגן עדן, ומבלי לגרוע בו).

רבותינו במשנה הדריכו אותנו [אבות ד, ב] "**בן עזאי** אומר הוי רץ למצוה קלה כבחמורה ובורח מן העבירה שמצוה גוררת מצוה ועבירה גוררת עבירה **ששכר מצוה מצוה ושכר עבירה עבירה**".

מה הכוונה "שכר מצוה מצוה ושכר עבירה עבירה"?

התורה מדריכה אותנו, שראשית לכל עלינו לשמור שלא נתלכדך בחטא, כי מלבד האיסור שיש בדבר, הרי שהקלקול יגרום לחולשה נשמית, וכח הסטרא אחרא יתחזק חלילה, ויקשה על האפשרות לתקן עולם במלכות שדי, יותר קשה למלא את התפקיד כשיש לכלוך.

ברור שיש השפעה מחזורית בין שתי הקצוות, נכסיים יותר מחטא - יותר קל לקיים מצוות, וכשמקיימים יותר ויותר מצוות הנשמה מזדככת ויותר קל להשמר מחטא, וטוב שכך, וכל המוסיף מוסיפים לו.

מים קרים על נפש עיפה

[משלי כה, ח]

יצא לכם פעם לעמוד בתחנת אוטובוס? יצא לכם פעם לעמוד בתחנת אוטובוס כשאתם צמאים למים?

ומה עשיתם?

התפללתם לה' שיברא באר מתחת לתחנה, וכשזה לא קרה אז נשאר לכם רק לדמיין איך אתם שותים שישיית מים קרים בשנייה שאתם נכנסים הביתה, נכון?

ובכן בשביל זה בדיוק יש יהודים צדיקים.

לא יאומן כי יסופר אך יש יהודים חכמים וצדיקים שחשבו בדיוק עלינו, והתקינו במספר מקומות מתקן שכולל ברז מים קרים (קולר), ומתקן לכוסות חד-פעמי.

כך מתקיימים דברי הנביא ישעיה [נה, א] כפשוטם "**הוי פל צמא לכו למים**".

כל פעם שאני עובר ורואה את זה אני מתרגש מחדש. איזה אנשים טובים, איזה אנשים חכמים, איך הם חושבים על המצאה כל כך גאונית וכל כך טובה וכל כך מועילה.

האמת זוכר אני לפני עשרות שנים את ההתחלה של התופעה המבורכת הזו (כך, ע"פ זכרוננו). הלכתי להילולא של אור החיים הקדוש. תאריך ההילולא ט"ו תמוז, וזה שיא הקיץ, שיא החום.

אנשים באים בהמוניהם להתפלל על קברו של הצדיק, וחם להם מאוד.

באו לשם אנשים טובים וצדיקים והעמידו משאית עם ברזים של מים קרים, פטל, סודה, וסודה ממותקת. בחינם. רק ביקשו שנברך.

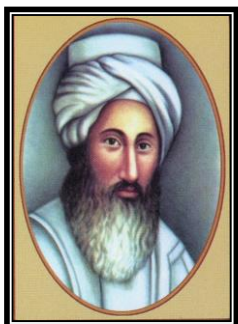
לימים ראיתי שזה הגיע למקומות אחרים, ציון שמואל הנביא, ציון הרשב"י במירון, בהלוויית הרב אלישיב ועוד ועוד.

וכעת אותן ברזיות בסמוך לתחנות האוטובוס.

ישלם ה' שכרכם ותהי משכורתם שלמה מאתו יתברך. ויהי רצון שגם אנו נזכה להיטיב לעמנו.

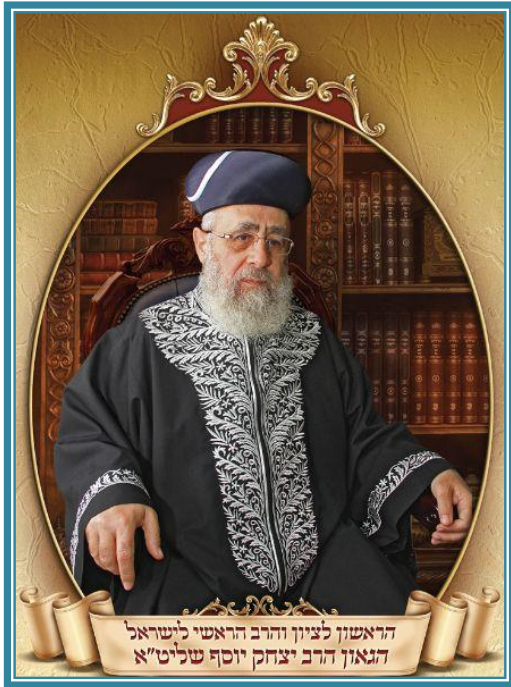
תורת החיד"א

רבי חייא בר אבא חלה. נכנס אליו רבי יוחנן לבקרו, ואמר לו: חביבין עליך היסורין? אמר לו רבי חייא בר אבא: לא הן, ולא שכרן! אמר לו רבי יוחנן: **תן לי את ידך.** נתן לו ר' חייא את ידו, והעמידו רבי יוחנן, והבריא. **ומעשה דומה היה עם רבי יוחנן עצמו:** רבי יוחנן נעשה חולה. נכנס אליו רבי חנינא לבקרו. אמר לו: חביבין עליך יסורין? אמר לו רבי יוחנן: לא הן, ולא שכרן! אמר לו רבי חנינא: **תן לי ידך!** נתן לו רבי יוחנן ידו, והעמידו, והבריא. שואלת הגמרא: מדוע הוצרך רבי יוחנן שרבי חנינא יעמידו, שרבי יוחנן יעמיד את עצמו, כפי שעשה זאת לרבי חייא בר אבא? מתרצת הגמרא: אמרו, **אין חבוש מתיר עצמו מבית האסורים** [ברכות ה, ב] **והרב החיד"א שואל מדוע צריך את ידו, ומדוע אין חבוש מתיר עצמו?**



כיצד יתכן שבתוך הקללות חבויות ברכות עצומות? וכיצד רשב"י ור' אלעזר בנו קשורים לעניין?

ילקוט יוסף



סימן קסט-קע

ליתן לאחרים לאכול והנהגות בעת הסעודה

ו. הנכנס לבית חבירו, צריך שיעשה כל מה שיאמר בעל הבית, ולכן אם מכבדו במאכל ומשתה (ואין בהם חשש איסור) צריך שישמע לו. ומשורת דרך ארץ שימתין עד שיחזור ויבקש ממנו.

ואם האורח נוהג להחמיר באיזה דבר שיש בו סרך איסור, רשאי להחמיר כן גם אם בעל הבית אינו נוהג להחמיר. אלא אם כן הוא דבר שאין בו סרך של איסור, רק פרישות בעלמא, טוב שישתיר הנהגתו מאחרים.

ז. יזהר שלא יטנף מלבושיו באכילתו. וטוב שיאכל על ידי כף ומזלג, ולא יאכל בשתי ידים, אלא ביד אחת.

ולא ימהר בלעיסתו ואכילתו, כדרך הגרגרנים, ויפסיק מעט בין לעיסה ללעיסה, ולא ישמיע קול בעת הלעיסה.

ולא ישתה ב' כוסות בזה אחר זה, ולא יאחז בידו פרוסת לחם גדולה יותר מהרגיל אצל הבריות. וינהג כן אפילו הוא לבדו בביתו.

ח. מה שאמרו לא ישתה אדם כוס יין בבת אחת, דין זה לא שייך בין מתוק שלנו [מיץ ענבים], וכן ביינות שלנו שהם רפויים.

ט. המנהג פשוט לשתות מים ושאר משקאות בפני רבים, בין בתוך הסעודה ובין שלא בתוך הסעודה.

י. לא יאכל וישתה מעומד, ולא יאכל את המאכל כולו עד קיצו, אלא ישיר מעט.

סימן קעא - שלא לנהוג ביזיון באוכלים

א. מותר לאכול דייסא בפת במקום כף, והוא שיאכל הפת אחר כך. והמדקדקים אוכלים בכל פעם שמכניסים לתוך פיהם מעט מן הפת עם הדייסא. והנשאר מן הפת אחר כך, אוכלים אותו.

ב. הזורקים סוכריות ומעדנים בבית הכנסת על חתן וכלה, יש להם להזהר שלא יבואו לידי ביזיון אוכלים. וכן יש להזהר שלא יזרקו הסוכריות במקומות שאינם נקיים, שלא להפסיד האוכלים.

ואם רואה אוכלים מושלכים בארץ, אסור להניחם כך, אלא צריך להסירם משם. וכן אסור לגרום לאוכלים שיאסרו בהנאה שלא לצורך.

ג. יש אומרים שאסור לזרוק לפני החתן והכלה פירות של ערלה, משום ביזוי אוכלין, שזורקן במקום שבאים לידי ביזיון, כגון במקום רפש וטיט [וגם במקום נקי צריך אחר כך לכבד אותם שלא ידרכו עליהם. ואף שהם נועדים לשריפה, מיימ אין לנהוג בהם מנהג ביזיון להדיא שלא לצורך ביעורם]. ולדעתם אין לאסור בזה משום הנאה מפירות של ערלה, אחר שאינו נהנה מגוף הפרי. ולכן במקום שאין רפש וטיט והפרי של ערלה עטוף בנייר באופן שלא יבוא לידי ביזיון, מותר לשחק בפרי זה ולזרוק לפני חתן וכלה, ובתנאי שיכבדו את הפירות לאחר מכן.

ורק בפירות רכים, כמו תאנים וכדו' אין לזרוקן לפני החתן והכלה. ויש חולקים ואוסרים בכל אופן משום הנאה מפירות של ערלה. [רב פעלים]. ולדבריהם אותן הנוהגים לזרוק פרי אחד, ולקבל בידו השניה את הפרי השני, בלי שיגעו זה בזה, אין להקל בזה בפרי של ערלה, מפני שהוא רוצה בקיומו.

ד. יש נוהגים כשעושים פירות כבושים במים ומלח, מניחים בתוכם חתיכת פת, כדי שיהיה לכבושין טעם יפה. ואף שחתיכת פת זו נמאסת ומתקלקלת, אין איסור לעשות כן, כיון שעושים כן לצורך הכבושים.

ה. יש להזהר כשנותן פת מהלחם משנה למסובין, שלא לזרוק הפת לפני המסובין דרך ביזיון, כמשליך אבן, אף אם אין הפת נמאסת בזריקה זו, אלא יניח הפת על השלחן, או שיתן דרך מסירה.

ואין סומכין קערה מלאה בפת, כדי שתעמוד יפה, שיש לחוש שמא ישפך מהקדרה על הפת וימאס.

ו. אין להניח בשר חי על גבי ככר, שהרי הדם יזוב על הככר ויאסרנו. ואף אם הוכשר הבשר מדמו, אין להניח הבשר על הככר, אם הפת תימאס לאכילה על ידי הנחת הבשר על גבי הככר. אבל בשר צלי מותר להניחו על פת כשאוכל הפת עם הבשר. ואין מעבירים כוס מלא על גבי הלחם, שמא ישפך מהמשקה על הלחם.

ז. ארגז מעץ שמונחים בתוכו מאכלים, מותר לישב עליו, שאינו גורם למעיכת המאכלים. אבל אם ישיבתו גורמת למיעוך המאכלים הנמצאים בארגז, או שהוא שק וכדומה, אין לישב עליהם.

ח. במקום צורך מותר להניח ככר לחם ולתת עליו ספר כדי לעיין בו, שהרי עושה אדם כל צרכיו בפת, וכל שאינו מידי דממאס (דבר שאינו נמאס) עושים בפת, וסומכים בה הקערה, וקל וחומר לספר שהוא למצות לימוד תורה.